

Δημοσθένης Βουτυράς

Παραρλάμα* (διήγημα)

Κάποτε του Φάρμα του ερχόντανε και αναμνήσεις. Και θυμόταν ότι είχε πατέρα, που φορούσε φέσι και κόκκινο ζωνάρι, και μάνα της οποίας είχε ξεχάσει και αυτής τη μορφή, που φορούσε τσεμπέρι. Άλλο τίποτα! Όλα τα άλλα τα είχε φάει το γύρισμα της ρόδας και έπειτα το κρασί, που έπινε για ξεκούρασμα. Αλλά, τι ήθελε να θυμάται; Τη γυναίκα την είχε λησμονήσει και κανείς Δαίμονας δεν καταδεχόταν να του τη φέρει στο νου για να τον πειράξει*. Όταν κάποτε έβλεπε κα μιά να έρχεται μέσα στο κατάστημα, την κοίταζε χάσκοντας, σαν παρά ξeno πράγμα, που πρώτη φορά το έβλεπε. Οι τεχνίτες τον περιπαίζουν. Αυτός δεν απαντούσε ποτέ. Σχεδόν είχε χάσει τη λαλιά του. Μόνο αισθανόταν μίσος, το μόνο ανθρώπινο που του έμενε. Δε γελούσε ποτέ, είχε απομάθει να γελά και κανείς ποτέ δεν τον είδε έστω και να χαμογελά. Το μόνο, μέσα στο σβησμένο και έρημο από άλλα αισθήματα σώμα του, που έμενε, ήταν το μίσος, όπως μένει σε ερειπωμένο σπίτι ή πύργο, φίδι. Όταν εσχόλαζε έπινε όσο που μεθούσε, και έτσι παραμιλώντας, χωρίς να εννοεί κανείς τι έλεγε, σα να μιλούσε τη γλώσσα της ρόδας, επήγαινε να κοιμηθεί. Είχε και παρέα στο κρασοπουλειό που πήγαινε, αλλ' ήταν σ' αυτή σα βουβό της πρόσωπο. Φαινότανε μόνο να προσέχει σε ό,τι λέγανε. Δύσκο λα όμως να του μείνει τίποτα στο νου απ' ό,τι άκουγε, όλα περνούσανε δίχως ν' αφήσουν ίχνος. Μια βραδιά άκουσε κάποιον πολύξερο της παρέας να διηγείται κάτι της Γραφής. Έλεγε για το χέρι κείνο, που είχε γράψει στο συμπόσιο του Βαλτάσαρ* τις λέξεις: Μενέ, Μενέ θεκέλ ου φαρσίν*. Και ότι οι λέξεις είχαν φέρει τον τρόπο στο Βασιλέα και σε όλους τους άλλους του συμποσίου και κανείς δε βρισκότανε να τις εξηγήσει τι εν νοούσαν. Αυτά τα άκουσε με προσοχή μεγάλη ανοίγοντας και τα μάτια του τρομαχτικά. Ήταν το μόνο, που μπόρεσε να χαραχθεί στο νου του μαζί με τους κρότους της ρόδας. Την άλλη βραδιά, άμα εσχόλασε, αντί να πάει στο κρασοπουλειό, διευθύνθηκε στο δωμάτιό του. Είχε συγκάτοικο έναν πατριώτη του, ο οποίος πήγαινε πολύ ενωρίς και κοιμότανε. Την πόρτα ποτέ δεν την έκλειναν και μπήκε ο Φάρμας μέσα χωρίς να μεταχειρισθεί κλειδί ή να χτυπήσει. Ο συγκάτοικος ήταν εκεί και κοιμότανε. Ένα λυχναράκι έκαιε πάνω στο τραπέζι και φώτιζε ένα ξερό κομμάτι ψωμί και τρεις ελιές σάπιες, βαλμένες αντί σε πιάτο σ' ένα χαρτί κίτρινο. Μια μύγα, άγνωστο γιατί, ξενυχτούσε, καθότανε πάνω στο ξεροκόμματο του ψωμιού, συλλογισμένη. Ο Φάρμας έμεινε αρκετή ώρα συλλογισμένος και αυτός, έπειτα έφυγε γρήγορα και πήρε το δρόμο του καταστήματος που δούλευε, κοιτάζοντας κάποτε, καθώς πήγαινε, την ημισέληνο, που του φαινότανε σα χρυσό λαμπερό ψάρι φτερωτό. Το κατάστημα είχε και αυλή πίσω και απ' εκεί πήγε. Ανέβηκε σε μια ελιά, μια ψωριασμένη ελιά, που ήταν απ' έξω, και απ' εκεί ο άνθρωπος της ρόδας και του κρασιού, ελαφρός πήδησε στην αυλή. Φύλακας δεν έμενε στο κατάστημα

άλλος από ένα σκυλί, αλλ' αυτό πήγε κοντά του, μετά από ένα μικρό γάβγισμα, και του έγλειψε τα χέρια. Μπήκε μέσα από ένα φεγγίτη πόρτας, όπου στήριξε μια μισοσπασμένη σκάλα. Στάθηκε στην κάτω αίθουσα, όπου ήτανε μεγάλα εργαλεία και τα γραφεία του καταστηματούχου. Εκεί άναψε ένα σπέρτο και αφού κοίταξε σαν να ζητούσε κάτι στον τοίχο, ανέβηκε σ' ένα εργαλείο και άρχισε να γράφει ψηλά στον τοίχο με κάρβουνο μία λέξη:— Παραρλάμα. Ήταν φανταστική η λέξη· του την είχε βγάλει το κρανίο του, αλλά του φαινότανε να λέει κάτι κακό. Έφυγε όπως είχε πάει. Το πρωί, όταν πήγε στην εργασία, επρόσχε να δει τι θα γίνει για τη λέξη. Και δεν πέρασε πολύ και άκουσε τη φωνή του καταστηματούχου να φωνάζει:— Τι είναι αυτό εκεί! Ποιος το 'γραψε αυτό; Η φωνή του καταστηματούχου ήταν σα φοβισμένη. Όλοι άφησαν τις δουλειές τους και τρέξαν να δουν.— Παραρλάμα! Η λέξη, που έβγαλε το κρανίο του, βρισκότανε στα χείλη όλων. Μα ποιος την έγραψε; Επρόβαλε και αυτός το πρόσωπό του από πάνω από τη σκάλα και κοίταξε. Κανείς δεν ημπορούσε να υποπτευθεί αυτόν, και ούτε ακόμα παρατήρησαν ότι δεν έτρεξε και αυτός να δει. Ο αρχιτεχνίτης αυτόν έβαλε να τη σβήσει. Και την έσβησε λέγοντας σιγά σιγά τη λέξη. Τη νύχτα έκανε πάλι το ίδιο. Αλλά τη λέξη δεν την έγραψε τώρα με κάρβουνο, αλλά με χρώμα κόκκινο.— Παραρλάμα. Το πρωί άλλος θόρυβος. Ο καταστηματούχος κιτρίνισε πολύ. Ζητούσε τον άνθρωπο, αλλ' έξαφνα φοβήθηκε μη δεν ήταν άνθρωπος. Και όμως είπε δυνατά:— Πρέπει να βρεθεί! Η ιδέα πάλι μην κάποιος ήθελε να παίξει, να τον γελωτοποιήσει, τον έκανε έξω φρενών και φώναζε ότι θα τους διώξει όλους. Ο Φάρμας άκουσε τους τεχνίτες να λένε μεταξύ τους, μη φροντίζοντας γι' αυτόν όπως και για το σκύλο, το φύλακα, ότι φάντασμα θα βγαίνει στο κατάστημα και αυτό θα το έγραφε! Και οι τεχνίτες έμειναν πεισμένοι ότι φάντασμα, δίχως άλλο, βγαίνει τη νύχτα και γράφει αυτή την παράξενη λέξη, που κάτι θα σήμαινε στη δική του γλώσσα! Τη νύχτα ο κύριος του καταστήματος έβαλε φύλακες. Το πρωί δεν υπήρχε η λέξη. Αλλά σε λίγο, καθώς ο καταστηματούχος έμπαινε, η λέξη ήτανε πάλι στον τοίχο γραμμένη με τα κόκκινα γράμματά της. Ο Φάρμας είχε βρει ευκαιρία και την είχε γράψει. Όλοι στο πόδι. Ο καταστηματούχος ταραγμένος, κίτρινος, ο αρχιτεχνίτης, οι τεχνίτες, όλοι στεκότανε μαρμαρωμένοι εμπρός στα κόκκινα γράμματα, που κάτι θα σήμαιναν κακό μεγάλο.— Παραρλάμα! Οι τεχνίτες άρχισαν να ορκίζονται τους μεγαλύτερους τους όρκους, πολλοί έκλαιγαν, ότι δε γνωρίζουν τίποτα, δεν ξέρουν ποιος τα γράφει, αλλά κάποιος, κάποιος... Ήθελαν να πουν φάντασμα, αλλά δεν τολμούσαν... Ο Φάρμας φάνηκε από ψηλά να κοιτάζει, έπειτα τραβήχτηκε γρήγορα και πήγε κοντά στη ρόδα, κι εκεί, κρατώντας το χερούλι της γέλασε, ύστερα από τόσα χρόνια, ένα σιωπηλό γέλιο!...

Παραρλάμα: λέξη που πλάθει ο συγγραφέας και δε σημαίνει τίποτε, όπως φαίνεται στο κείμενο. .

πειράζω: βάζω σε πειρασμό.

Βαλτάσαρ: βασιλιάς της Βαβυλώνας, γιος του Ναβουχοδονόσορα. Εκθρονίστηκε από τον Κύρο. Η Βίβλος (Δανιήλ Ε΄) διηγείται ότι ένα βράδυ ο Βαλτάσαρ είχε πλούσιο συμπόσιο και διέταξε να φέρουν τα ιερά σκεύη που ο Ναβουχοδονόσορας είχε αρπάξει από την Ιερουσαλήμ. Ο ιερόσυλος είδε τότε να παρουσιάζεται ένα χέρι που χάραζε στον τοίχο μυστηριώδεις χαρακτήρες. Κάλεσαν τον προφήτη Δανιήλ που διάβασε τις λέξεις μανή, θεκέλ, φάρες και τις ερμήνευσε ως εξής: «εμέτρησε ο θεός τη βασιλεία σου και όρισε το τέλος της· την έβαλε στο ζυγό και βρέθηκε ότι υστερεί· διαιρέθηκε η βασιλεία σου και δόθηκε στους Μήδους και στους Πέρσες». Την ίδια νύχτα ο Κύρος έμπαινε στη Βαβυλώνα.

φαρσίν: πρόκειται για άλλη εκδοχή των μυστηριωδών λέξεων που αναφέραμε πιο πάνω.